

Žygimantui Vaičiūnui
Laikinais einančiam Ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas

2020 gegužės 26 d.

Jekaterinai Rojakai
Ekonomikos ir inovacijų viceministrei

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Teikiama el-paštu: kanc@eimin.lt; Jekaterina.Rojaka@eimin.lt

Kopija: Lukui Savickui
Ministro Pirmininko patarėjui ekonomikos ir strateginių pokyčių valdymo klausimais
lukas.savickas@lr.lt

Dr. Jonui Kairiui
Ministro Pirmininko patarėjui sveikatos apsaugos klausimais
jonas.kairys@lr.lt

Dėl paramos investicijoms į inovacijas

Gerbiamieji,

Asociacija „Investors' Forum“ (toliau – IF) sveikina praeitą savaitę Ekonomikos ir inovacijų ministerijos paskelbtą iniciatyvą skirti 600 mln. EUR vadinamojo „Ateities ekonomikos DNR plano“ įgyvendinimui. Kartu negalime neatkreipti dėmesio, jog realūs valstybės institucijų sprendimai ne visais atvejais atitinka deklaruojamus tikslus.

Konkrečiau, mus nustebino praeitą savaitę priimtas Lietuvos verslo paramos agentūros (toliau - LVPA) sprendimas atmesti UAB „Sanbiotec“ paraišką Nr. 01.2.1-LVPA-K-856-01-0162 dėl projekto „*Struktūriškai unikalių cheminių junginių dizainas, sintezė ir taikymas Alzheimerio neurodegeneracijos prevencijai ir terapijai*“ finansavimo bei LVPA sprendimas skirti mažesnę nei prašoma parama pagal UAB „Neurostrain“ paraišką Nr. 01.2.1-LVPA-K-856-01-0222 dėl projekto „*Mielų metabolinė inžinerija biokatalitinei aktyviųjų medžiagų ar organinių junginių sintezei*“.

Asociacijos supratimu, abu šiuos projektus galima drąsiai laikyti pasaulinio masto tyrimais, kuriuose dalyvautų pasaulinio lygio Lietuvos mokslininkai. UAB „Sanbiotec“ vystomo projekto tikslas yra iširti

naujas medžiagas, kurios galėtų būti taikomos Alzheimerio ligos terapijai ir/ar prevencijai, bei sukurti atitinkamą poveikį turinčius produktus ir jų gamybos technologiją. UAB „Neurostrain“ vystomo projekto kontekste būtų siekiama sukurti naujus įvairių neurologinių ligų, įskaitant depresiją, priklausomybę nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir potrauminį stresą, gydymo būdus.

Be to, kad šie projektai yra itin svarbūs dėl savo tikslų, įtakos Lietuvos mokslui ir jo prestižui bei potencialių, su projektų komercializavimu susijusių rezultatų, jie taip pat atitinka ir bendrą LR Vyriausybės deklaruojamą kryptį – skatinti mokslines inovacijas, ypač medicinos srityje. Dėl šios priežasties, mes negalime nepastebėti akivaizdaus kontrasto tarp praeitą savaitę paskelbtos deklaracijos apie ambicingus Ekonomikos ir inovacijų ministerijos tikslus investuoti į eksperimentus ir gyvybės mokslų plėtrą, ir kone tą pačią dieną priimto sprendimo, kuris užkirto kelią vienam iš ambicingiausių projektų, susijusių su inovacijomis medicinos srityje.

Mes nesiimame vertinti teisinių aukščiau nurodytų LVPA sprendimų aspektų, tačiau pats faktas, jog dr. Urtę Neniškytę, dr. Osvaldą Rukšėną bei kitus žymiausius Lietuvos mokslininkus įtraukę ir daugeliui žmonių galintys padėti projektai nesusilaukia pakankamo valstybės palaikymo kelią nuoširdų susirūpinimą dėl to, ar investicijų į gyvybės mokslų plėtrą potencialas bus išnaudotas.

Bent jau IF narių tarptautinė patirtis rodo, kad valstybės paprastai deda visas pastangas, kad tokie projektai būtų pritraukti ir įvyktų toje valstybėje. Todėl į inovacijų plėtrą orientuotose šalyse taikomi tokių projektų vertinimo standartai neigiamus sprendimus reikalauja priimti tik tuo atveju, kai nėra kitų alternatyvų ir toks sprendimas nekelia jokių pagrįstų abejonių.

Atsižvelgiant į tai, IF nuoširdžiai tikisi, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija atkreips dėmesį į šį klausimą bei įvertins, ar įprastas paraiškų vertinimo mechanizmas iš tiesų sudaro prielaidas maksimaliai išnaudoti Lietuvoje esančio mokslinio potencialo ir verslo investicijų sinergiją. Kartu norėtusi tikėti, kad Lietuva ir šiuo konkrečiu atveju vis dėlto nepraras realios galimybės įgyvendinti unikalų ir visais atžvilgiais ambicingą projektą.

Pagarbiai,

Rūta Skyrienė

Asociacijos “Investors’ Forum” vykdomoji direktorė